

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

296

Vragen van het lid **Van Kooten-Arissen** (PvdD) aan de Ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *het bericht dat Japan de commerciële walvisjacht weer wil invoeren* (ingezonden 17 september 2018).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 16 oktober 2018).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Japan launches bid to end ban on commercial whaling», waaruit blijkt dat Japan de commerciële jacht op walvissen wil toestaan?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u bekend met het voornemen van Japan om tijdens de International Whaling Commission (IWC), die plaatsvindt van 4 tot en met 14 september 2018, dit voorstel in stemming te laten brengen?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Op welke wijze gaat u tijdens de IWC invulling geven aan het door de regering officieel ingenomen standpunt tegen Japanse dolfinjacht en de walvisjacht, en aan de meermaals gedane toezegging zich daar blijvend tegen te verzetten, mede naar aanleiding van verschillende aangenomen moties?²

¹ <https://www.theguardian.com/world/2018/sep/11/japan-launches-bid-to-end-ban-on-commercial-whaling>

² Aangenomen moties: Kamerstukken 28 286, nr. 736, 21 501-32, nr. 751 en 32 123 XIV, nr. 122; toezeggingen: Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 949 en Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 43, item 5.

Antwoord 3

De IWC-vergadering heeft plaatsgevonden vóór deze vragen waren binnengekomen. De Nederlandse inzet voor deze vergadering was, conform het EU standpunt, er op gericht het voorstel van Japan niet te steunen. Nederland blijft actief tegenstander van commerciële walvisjacht en daarmee tegenstander van elke wijziging die het moratorium zal doen verzwakken. De jacht op dolfijnen is niet aan de orde gekomen en valt ook buiten de reikwijdte van het ICRW-verdrag, maar is door Nederland, zoals eerder aan uw Kamer gemeld, bij eerdere gelegenheden aan de orde gesteld.

Vraag 4

Wanneer kan de Kamer het verslag van uw inspanningen tijdens de IWC tegemoet zien conform uw eerdere toezegging op dit punt?³

Antwoord 4

Dit verslag zal uw Kamer uiterlijk binnen twee maanden worden toegestuurd.

Vraag 5

Kunnen we erop rekenen dat de Nederlandse delegatie tegen dit voorstel van Japan stemt en actief andere landen hier ook toe aanzet? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u uiteenzetten hoe u zich hiervoor heeft ingespannen?

Antwoord 5

Ja. De Nederlandse delegatie heeft zich zeer actief opgesteld om het voorstel van Japan niet te laten slagen, zowel voorafgaand als tijdens de plenaire vergadering. De delegatie heeft de Oostenrijkse EU-voorzitter op dit punt ondersteund in de EU coördinatie en daarbuiten in het overleg met zogenaamde *like-minded* landen.

Vraag 6

Op welke wijze heeft u zich actief ingespannen om tijdens de IWC een betere bescherming van walvisachtigen te bevorderen?

Antwoord 6

Nederland is actief voorstander van de (langzame) beweging die de IWC maakt richting bescherming van walvisachtigen, door deel te nemen aan het Conservation Committee en door financieel en als deelnemer bij te dragen aan initiatieven als het Onderzoeksfonds voor kleine walvisachtigen, het Bijvangst Mitigatie Initiatief, de Operationele Effectiviteitswerkgroep en als voorzitter van de werkgroep over marien zwerfvuil. Nederland heeft binnen de EU actief meegewerkt aan de voorbereiding van de met consensus aangenomen resoluties over antropogeen onderwatergeluid en de onafhankelijke evaluatie over de organisatie van de IWC. Ook heeft Nederland andere resoluties over bescherming actief ondersteund, zoals de resoluties over de Florianopolis Declaratie, het tegengaan van «spooknetten» en de rol van walvissen in het ecosysteem.

Vraag 7

Kunt u concreet uiteenzetten hoe het kabinet, conform eerdere toezegging, het vrijhandelsverdrag tussen de Europese Unie (EU) en Japan heeft benut en wat er momenteel in het reeds getekende verdrag opgenomen is, voor een moratorium op de walvisjacht en de een beëindiging van de dolfijnslachten?⁴

³ Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 43, item 5.

⁴ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 949.

Antwoord 7

Het kabinet is verheugd dat het handelsakkoord ambitieuze afspraken over duurzaamheid bevat⁵ en hoopt dan ook op een spoedige inwerkingtreding van het akkoord. De EU en Japan hebben immers in het akkoord al hun multilaterale milieuafspraken herbevestigd en er is afgesproken dat de partijen elkaar mogen aanspreken op de naleving en implementatie van deze afspraken, waaronder bijvoorbeeld de International Convention for the Regulation of Whaling. Daarnaast kunnen NGO's straks formeel meepraten over de gevolgen van het handelsakkoord op duurzaamheidsgebied. Het is de eerste keer dat Japan een dergelijk recht voor NGO's opneemt in een handelsakkoord. Japan en de EU hebben daarnaast afgesproken om jaarlijks in dialoog te treden over de uitvoering van de duurzaamheidsafspraken. Het kabinet is zeer kritisch op de Japanse walvisvaart en spreekt Japan consequent aan op haar internationale verplichtingen in dit kader. Het kabinet zal na inwerkingtreding van het handelsakkoord binnen de EU pleiten voor het aankaarten van deze kwestie in het kader van het duurzaamheidshoofdstuk.

Vraag 8

Welke voorwaarden zijn er door de EU concreet gesteld aan het vrijhandelsakkoord met Japan op het gebied van een volledig moratorium op de walvisjacht en een beëindiging van de dolfijnenslachten?

Antwoord 8

Zie het antwoord op vraag 7.

Vraag 9

Kan verondersteld worden dat er aan die voorwaarden is voldaan, aangezien u eerder heeft benadrukt dat het handelsakkoord zonder een ambitieus hoofdstuk over duurzaamheid en dierenwelzijn niet op uw instemming kan rekenen en het verdrag inmiddels is ondertekend door de EU op 18 juli 2018?^{6 7}

Antwoord 9

Zie het antwoord op vraag 7.

⁵ In april en oktober 2017 heeft uw Kamer hierover brieven ontvangen: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/04/10/kamerbrief-inzake-duurzaamheidshoofdstuk-in-het-handelsakkoord-eu-japan> en https://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=2ahUKewiC4NWSq8zdAhUnxoUKHfpcBecQFjABegQICRAC&url=https%3A%2F%2Fwww.rijksoverheid.nl%2Fbinaries%2Frijksoverheid%2Fdocumenten%2Fkamerstukken%2F2017%2F10%2F05%2Fkamerbrief-over-het-handelsakkoord-tussen-japan-en-de-eu%2Fkamerbrief-over-het-handelsakkoord-tussen-japan-en-de-eu.pdf&usg=AOvVaw1HPhSxhSgsRtLY5sddGOX_

⁶ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 786.

⁷ <https://nos.nl/artikel/2241922-europese-unie-en-japan-zetten-handtekening-onder-lucratief-handelsakkoord.html>